

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. +370 5 219 1225, el. p. smmin@smsm.lt, http://www.smsm.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024- - Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 37 straipsnio 2 dalimi ir viešosios įstaigos Nacionalinio vėžio instituto įstatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1191 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. lapkričio 30 d. „Dėl Nacionalinio vėžio instituto pertvarkymo, Nacionalinio vėžio instituto įstatų patvirtinimo, valstybės turto investavimo ir valstybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimo pagal valstybės turto patikėjimo sutartį“, 81 punktu, įgyvendindama Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Nacionalinio vėžio instituto pertvarkymo, Nacionalinio vėžio instituto įstatų patvirtinimo, valstybės turto investavimo ir valstybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimo pagal valstybės turto patikėjimo sutartį“ pakeitimo projektą (toliau – Projektas).

Projekto parengimo teisinis pagrindas – Mokslo ir studijų įstatymo 37 straipsnio 2 dalis.

Projektu siūloma pakeisti viešosios įstaigos Nacionalinio vėžio instituto (toliau – Institutas) įstatus, kurie parengti atsižvelgiant į Instituto dalies klinikinės veiklos perdavimą Viešajai įstaigai Vilniaus universiteto ligoninei Santaros klinikoms (toliau – Santaros klinikos).

Projekto rengimą paskatinusios priežastys.

2022 m. birželio 30 d. priimtas Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 2, 10, 11, 151, 39 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46¹ straipsniu įstatymas Nr. XIV-1278 (toliau – Įstatymas), kuriame įtvirtinti stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių įstaigų tinklo formavimo reikalavimai, vienas jų – daugiaprofilinis stacionariųjų aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimas. Įstatymo pakeitimais sudarytos teisinės prielaidos monoprofilinių, specializuotų ligoninių integracijai į daugiaprofilines ligonines įgyvendinti, kuria siekiama didinti pacientams teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir jų prieinamumą.

Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigų, teikiančių stacionarines aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugas, išdėstymo reikalavimų ir išdėstymo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. liepos 12 d. nutarimu Nr. 551 „Dėl Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigų, teikiančių stacionarines aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugas, išdėstymo reikalavimų ir išdėstymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, (toliau – Aprašas) įtvirtinti šie uždaviniai: užtikrinti stacionariųjų aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugų daugiaprofilškumą, monoprofilinių įstaigų integraciją į daugiaprofilinių asmens sveikatos priežiūros įstaigų struktūrą (Aprašo 8.4 papunktis); priimti sprendimą dėl NVI integracijos

į universiteto ar respublikos lygmens ligonines ir jį įgyvendinti iki 2025 m. rugpjūčio 1 d. (Apraše pažymėta viena žvaigždute „*“).

Instituto Mokslo taryba 2024 m. spalio 16 d nutarimu Nr. A37-17 „Dėl pritarimo Nacionalinio vėžio instituto klinikinės veiklos perdavimo Santaros klinikoms sutarties projektui, struktūros pakeitimo tvirtinimo ir pritarimo Nacionalinio vėžio instituto įstatų pakeitimams“ pritarė Instituto klinikinės veiklos perdavimo Santaros klinikoms sutarties projektui ir Instituto įstatų, siūlomų įsigalioti nuo 2025 m. sausio 1 d., pakeitimams.

2024 m. spalio 31 d. Instituto ir Santaros klinikų visuotiniuose dalininkų susirinkimuose pritarta Instituto klinikinės veiklos perdavimo sutarties projektui ir su tuo susijusių Instituto įstatų pakeitimams.

Pažymėtina, kad onkologijos srities medicina ir moksliniai tyrimai sparčiai vystomi, kuriamos ir diegiamos naujos sveikatos technologijos paslaugų kokybei, efektyvumui, saugumui ir prieinamumui didinti. Siekiant užtikrinti naujausių technologijų ir inovacijų diegimą, mokslo ir klinikinės praktikos integravimą, didinti onkologijos srities specialistų kompetencijas visuose Europos Sąjungos regionuose, Europos Komisijos Kovos su vėžiu plane numatyta diegti Europos Sąjungos šalių nacionalinių visapusiškų vėžio centrų tinklą. Visapusiško vėžio statusą turinčio centro įkūrimas Lietuvoje sudarytų sąlygas efektyviai onkologinių ligų prevencijai vykdyti, aukščiausios kokybės kompleksinės onkologijos diagnostikos ir gydymo paslaugoms teikti, plėtoti aukščiausius standartus atitinkančius mokslinius tyrimus, o tai užtikrintų Lietuvos pacientams inovatyvių, mokslo pažangą atitinkančių kompleksinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą. Tai yra veiksmingas, pacientų interesus į kokybišką, integruotą, kompleksinę, prieinamą ir visapusišką sveikatos priežiūrą užtikrinantis onkologijos srities diagnostikos ir gydymo paslaugų bei integruoto mokslo bei edukacijos vykdymo organizavimo modelis, sudarantis galimybes asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo metu efektyviai naudoti mokslinį, klinikinį ir technologinį potencialą. Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu Instituto teikiamų paslaugų apimtis ir veiklos rezultatai tiek asmens sveikatos priežiūros, tiek mokslo srityje yra nepakankami visapusiško vėžio centro statusui įgyti, Instituto veikla pertvarkoma Instituto klinikinę veiklą integruojant į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, teikiančią visų lygių asmens sveikatos priežiūros paslaugas, vykdančią medicinos studijų krypties programas, medicinos ir sveikatos mokslų srities mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, vykdančią sveikatos priežiūros specialistų rengimą bei tęstinio profesinio tobulinimo programą. Vilniaus regione Santaros klinikos yra vienintelė universiteto ligonė, regioninės funkcinės sveikatos priežiūros teritorijos centras, šalies kompetencijų centras, teikiantis daugiaprofilines aukščiausio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas onkologijos srityje bei kartu su Institutu siekiantis įgyti visapusiško vėžio centro statusą pagal Europos vėžio institutų organizacijos nustatytus reikalavimus.

Po Instituto klinikinės veiklos integracijos į Santaros klinikas bus užtikrintas pacientams aukščiausio lygio onkologinių ligų diagnostikos ir kompleksinio gydymo modelis Lietuvoje, diegiant diagnostikos ir gydymo technologijas bei inovacijas onkologijos sveikatos priežiūros srityje, apimant ankstyvą onkologinių ligų nustatymą, visapusišką diagnostiką, gydymą ir priežiūrą, mokslo integravimą į klinikinę praktiką.

Projektu siūlomos problemos sprendimo priemonės.

Atsižvelgiant į tai, kad Instituto klinikinė veikla perduodama Santaros klinikoms, Institute paliekant kliniką (kaip struktūrinį padalinį), kurioje būtų vykdomi aukščiausius standartus atitinkantys klinikiniai tyrimai ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros srityje, reikalinga tikslinti Instituto, kuris toliau lieka veikti kaip valstybinis mokslinių tyrimų institutas ir asmens sveikatos priežiūros įstaiga ta apimtimi, kuria paliekama toliau teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas klinikiniam tyrimams užtikrinti, veiklos tikslus, Mokslo tarybos sudėtį ir kitas su klinikinės veiklos perdavimu susijusias nuostatas.

Siūlomi šie Instituto įstatų pakeitimai:

1) atsižvelgiant į tai, kad po Instituto klinikinės veiklos perdavimo Santaros klinikoms Institute nebebus teikiamos odontologijos paslaugos, stacionarinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos ir dienos chirurgijos paslaugos, po kurių pacientui pageidaujant gali būti suteikiama mokama apgyvendinimo (nakvojimo) paslauga, siūloma pakeisti Instituto įstatų 13 punktą ir iš Instituto veiklos

rūšių išbraukti odontologinės praktikos veiklą, poilsiautojų ir kitą trumpalaikio apgyvendinimo veiklą, specializuotų ligoninių veiklą;

2) atsižvelgiant į tai, kad po Instituto klinikinės veiklos perdavimo Santaros klinikoms Instituto asmens sveikatos priežiūros licencija bus tikslinama, joje paliekant biobanko, laboratorinės diagnostikos veiklas ir veiklas, susijusias su klinikiniais tyrimais ambulatorinėje asmens sveikatos priežiūros srityje, siūloma pakeisti Instituto įstatų 15.7 papunktį išbraukiant nuostatas, kad Institutas turi teisę teikti specifiskai antrines ir tretines asmens sveikatos priežiūros paslaugas. Nuoroda į antrines ir tretines asmens sveikatos priežiūros paslaugas nėra tiksli, kadangi Instituto vykdomos biobanko, laboratorinės diagnostikos veiklos Instituto licencijoje nėra priskiriamos nei antrinėms, nei tretinėms asmens sveikatos priežiūros paslaugoms;

3) atsižvelgiant į tai, kad pagal Viešųjų įstaigų įstatymo 21 straipsnio 2 dalį sprendimą dėl viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė, turinti daugiau negu pusė balsų visuotiniame dalininkų susirinkime yra valstybė, vidaus administravimo funkcijų atlikimo centralizuotai, priima Vyriausybė, siūloma pripažinti netekusiu galios Instituto įstatų 25.8 papunktį;

4) Mokslo ir studijų įstatymo 32 straipsnis, apibrėždamas mokslo tarybos sudarymą, pirmiausia nurodo, kad valstybinio mokslinių tyrimų instituto mokslo taryba sudaroma iš mokslo darbuotojų ir administracijos darbuotojų, taip pat iš kitų įstaigų, įmonių ir organizacijų, suinteresuotų instituto tikslų ir misijos įgyvendinimu, atstovų valstybinio mokslinių tyrimų instituto įstatuose nustatyta tvarka. Atsižvelgiant į Instituto veiklos tikslus ir uždavinius, mokslo tarybos atliekamas funkcijas, taip pat į įstatymo leidėjo išdėstytus prioritetus dėl mokslo tarybos sudarymo, manytina, kad didžioji dalis Instituto Mokslo tarybos narių turėtų būti renkami iš Instituto mokslo ir administracijos darbuotojų, tokiu būdu užtikrinant akademinės bendruomenės savivaldą. Toks siūlymas yra pagrįstas ir nacionaline praktika. Peržiūrėjus kitų valstybinių mokslinių tyrimų institutų (Inovatyvios medicinos centro, Gamtos tyrimų centro, Lietuvos istorijos instituto, Lietuvių kalbos instituto, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro, Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto, Lietuvos energetikos instituto, Fizinių ir technologijos mokslų centro) mokslo tarybos sudarymo principus, matyti, kad visais atvejais du trečdaliai mokslo tarybos narių yra renkami būtent iš institutų darbuotojų ir tik vienas trečdalis narių yra skiriami iš institutų tikslų ir misijos įgyvendinimu suinteresuotų atstovų. Pažymėtina, kad šiuo metu galiojančiuose Instituto įstatuose numatyta taisyklė, kad Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras į Instituto Mokslo tarybą skiria 4 asmenis, buvo pagrįsta kriterijumi pagal Instituto dominuojantį lėšų šaltinį, t. y. lėšas iš privalomojo sveikatos draudimo fondo, kuris praranda aktualumą Instituto klinikinę veiklą perdavus Santaros klinikoms. Taip pat manytina, kad Instituto įstatuose įtvirtinant taisyklę į Instituto Mokslo tarybą skirti asmenį iš Lietuvos specializuotos onkologijos draugijos (asociacijos) tai nepagrįstai išskiria vienas draugijas (asociacijas) iš kitų bei iškreipia 1:3 išorinių ir vidinių atstovų Instituto Mokslo taryboje santykį. Atsižvelgiant į išdėstytą teisinį reguliavimą, kitų valstybinių mokslinių tyrimų institutų sudarymo praktiką, siekiant išlaikyti proporcijas, kad vienas trečdalis narių yra skiriami iš kitų įstaigų, įmonių ir organizacijų, suinteresuotų Instituto tikslų ir misijos įgyvendinimu, atstovų ir du trečdaliai narių yra renkami iš Instituto mokslo darbuotojų ir administracijos darbuotojų, yra siūloma pakeisti Instituto įstatų 35 punktą, reglamentuojantį Instituto Mokslo tarybos sudarymą. Taip pat siūloma nustatyti, kad ne vėliau kaip iki 2025 m. kovo 1 d. Institute būtų sudarytas naujas kolegialus valdymo organas – Mokslo taryba;

5) atsižvelgiant į tai, kad po Instituto klinikinės veiklos perdavimo Santaros klinikoms keisis Instituto klinikos veiklos, siūloma pakeisti Instituto įstatų 45 punktą, apibrėžiantį Instituto struktūrinio padalinio – klinikos apibrėžimą ir veiklą.

Siekiant užtikrinti nepertraukiamą asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą pacientams, Instituto integracijos į Santaros klinikas įgyvendinimo procesą Instituto klinikinės veiklos perdavimo Santaros klinikoms sutartyje numatytais terminais, Projektu siūloma pavesti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai užtikrinti (koordinuoti ir kontroliuoti Instituto darbuotojų perkėlimo procesą, organizuoti Instituto turto, susijusio su Instituto perduodama veikla, perdavimą Santaros klinikoms, koordinuoti reikiamų licencijų ir leidimų asmens sveikatos priežiūros paslaugoms teikti Santaros klinikų įsteigtame filiale, kuriame bus tęsiamas Instituto klinikinės veiklos vykdymas, užtikrinimą) Instituto klinikinės veiklos perdavimą Santaros klinikoms iki 2024 m. gruodžio 31 d.

Lietuvos Respublikos darbo kodekso 51 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad darbdavio funkcijų dalies perdavimas kitam darbdaviui nekeičia darbdavio darbuotojų darbo sąlygų ir negali būti teisėta priežastis nutraukti darbo santykius. Atsižvelgiant į tai, Instituto darbuotojams, perkeliams į Santaros klinikas darbo sąlygos nesikeis ir bus užtikrintas darbuotojų darbo santykių tęstinumas tokiomis pačiomis sąlygomis. Jei Instituto darbuotojas nesutiktų su darbo santykių tęstinumu Santaros klinikose, darbo sutartis su darbuotoju būtų nutraukta Darbo kodekso 57 straipsnio nustatyta tvarka (atsižvelgiant į Instituto klinikinės veiklos perdavimo Santaros klinikoms terminus ir Darbo kodekso 64 straipsnio 5 dalį, tokiais atvejais darbuotojų darbo santykių nutraukimo data su darbuotojo sutikimu būtų nukeliama į paskutinę įspėjimo termino dieną sumokant už visą įspėjimo laikotarpį jam priklausantį darbo užmokestį).

Instituto klinikinės veiklos perdavimas asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo tęstinumui įtakos neturės, Instituto vykdoma klinikinė, t. y. asmens sveikatos priežiūros, veikla, perduodama Santaros klinikoms, bus vykdoma nepertraukiamai, užtikrinant paslaugų teikimą visą parą (kartu su Instituto klinikinės veiklos perdavimu Santaros klinikoms yra perkeliama ir Instituto darbuotojai, teikiantys asmens sveikatos priežiūros paslaugas ir dalyvaujantys organizuojant ir administruojant šias paslaugas, užtikrinant darbuotojams darbo santykių tęstinumą bei papildomas garantijas Instituto klinikinės veiklos perdavimo sutartyje). Po Instituto klinikinės veiklos perdavimo Santaros klinikoms bus sudarytos galimybės onkologinėmis ligomis sergantiems pacientams gauti kompleksines, visapusiškas Santaros klinikose teikiamas ir Instituto integruotas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, taip didinant pacientams teikiamų paslaugų kokybę ir prieinamumą, užtikrinant savalaikį visų reikiamų sveikatos priežiūros paslaugų teikimą (diagnostiką ir gydymą) ir tinkamą paciento kelio onkologinės ligos gydymo procese koordinavimą.

Projektas buvo derintas su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Vilniaus universitetu. Finansų ministerija pateikė pastabas, kad Projektas turi būti suderintas su Santaros klinikomis, taip pat kad Projekte turi būti nustatytas Instituto klinikinės veiklos integracijos į Santaros klinikas terminas. Į šias pastabas atsižvelgta. Į Finansų ministerijos pastabą, kad kartu su Projektu turi būti pateikti poveikio vertinimo rezultatai (poveikis pacientams), atsižvelgta pateikiant papildomą susijusią informaciją šiame rašte. Projektas papildomai suderintas su Santaros klinikomis. Vilniaus universitetas pateikė pastabą dėl Projekto 2 punkto redakcijos, į pastabą atsižvelgta. Sveikatos apsaugos ministerija esminių pastabų projektui neturėjo, į redakcinio pobūdžio pastabą atsižvelgta. Teisingumo ministerija informavo, kad Projektas nėra susijęs su teisingumo ministro valdymo sritimi ir, šios ministerijos nuomone, nėra norminis teisės aktas, todėl Teisingumo ministerija Projekto nevertino sisteminiu aspektu ir neteikė išvados. Darbo tvarka buvo gautos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei Vidaus reikalų ministerijos pastabos, kurios buvo įvertintos, Projektas patikslintas, šis teikimas papildytas aktualia informacija. Projektas su pastabas pateikusiomis institucijomis suderintas darbo tvarka.

Priėmus Projektą, kitų teisės aktų keisti nereikės.

Projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Projektas neprieštaruoja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

Projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi ir Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Su visuomene konsultuojamasi Projektą paskelbus Teisės aktų informacinėje sistemoje.

Projektą parengė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Studijų, mokslo ir technologijų departamento (direktorė Laima Taparauskienė, tel. +370 616 20 346) Mokslo skyriaus vedėjas Tadas Juknevičius (tel. +370 615 35 915), Mokslo skyriaus vyriausioji specialistė Jūratė Vlaščenkienė (tel. +370 686 91 783, el. p. Jurate.Vlascenkiene@smsm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 2 lapai.
2. Projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
3. Instituto 2024 m. lapkričio 4 d. raštas Nr. R3-830 „Dėl siūlymo pakeisti Nacionalinio vėžio instituto įstatus“ (ADOC).
4. Instituto Mokslo tarybos nutarimas, 1 lapas.
5. Institucijų atsakymai, 7 lapai.

Laikusiai einanti finansų ministro pareigas,
laikusiai einanti švietimo, mokslo ir sporto ministro pareigas

Gintarė Skaistė